

1. a. Adja az $y^2 - 1 = (2y + xy) \cdot y'$ egyenlet általános megoldását!
 b. Adja meg az origón átmenő megoldásgörbét!

Megoldás: a.

$$y' = \frac{y^2 - 1}{(2y + xy)}, \quad y' = \frac{y^2 - 1}{y(2+x)}, \quad \frac{dy}{dx} = \frac{y^2 - 1}{y(2+x)}, \quad \frac{dy}{dx} = \frac{y^2 - 1}{y(2+x)}, \quad \int \frac{y}{y^2 - 1} dy = \int \frac{dx}{(2+x)}$$

$$\frac{1}{2} \int \frac{2y}{y^2 - 1} dy = \int \frac{dx}{(2+x)}, \quad \ln|y^2 - 1| = 2 \cdot \ln|2+x| + C, \text{ ahol } C \text{ tetszőleges való szám}$$

$$\ln|y^2 - 1| = \ln(2+x)^2 + C, \quad \ln|y^2 - 1| = \ln(2+x)^2 + \ln C, \quad C > 0 \quad C \in R,$$

$$\ln|y^2 - 1| = \ln C(2+x)^2, \quad |y^2 - 1| = C(2+x)^2, \quad C > 0 \quad C \in R,$$

innen az általános megoldás $y^2 - 1 = C(2+x)^2$ ahol C tetszőleges való szám, de $C \neq 0$.

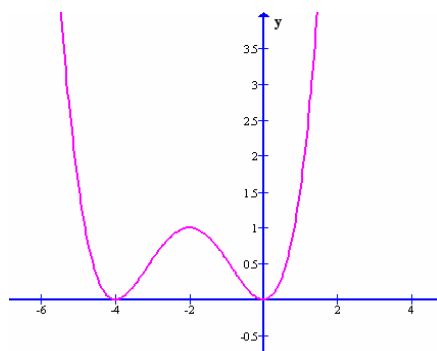
Külön kell vizsgálni azt az esetet, amikor a nevező nulla, vagyis $y(2+x) = 0$, ekkor vagy $y = 0$ vagy $x = -2$, valamint azt a megoldást ahol $C = 0$. Az $y = 0$ nem megoldása a differenciálegyenletnek.

$C = 0$ esetben $y^2 = 1$, vagyis $y \equiv 1$, $y \equiv -1$, megoldásai az eredeti egyenletnek, ezek is reguláris megoldások.

b. A megoldásgörbe átmegy az origón, tehát $y(0) = 0$, behelyettesítve az általános megoldásba

$$0 - 1 = C(2+0)^2, \quad -1 = 4C, \quad C = -\frac{1}{4}, \text{ vagyis a megoldásgörbe } y^2 - 1 = -\frac{1}{4}(2+x)^2,$$

$$y^2 = 1 - \left(\frac{2+x}{2}\right)^2$$

2. a. Adja meg az $x \cdot y' + y = y^2$ differenciálegyenlet általános megoldását!
 b. Adja meg a $(0,1)$ ponton átmenő megoldásgörbét!

$$x \cdot \frac{dy}{dx} = y^2 - y, \quad \frac{dy}{dx} = \frac{y^2 - y}{x}, \quad \int \frac{dy}{y^2 - y} = \int \frac{dx}{x}, \quad \int \frac{dy}{y^2 - y} = \int \frac{dx}{x}$$

$$\text{Integrálás parciális törtekre bontással } \int \frac{dy}{y^2 - y} = \int \frac{1}{y(y-1)} dy = \int \left(\frac{1}{y-1} - \frac{1}{y} \right) \cdot dy = \ln|y-1| - \ln|y| = \ln \left| \frac{y-1}{y} \right|$$

$$\text{Tehát, } \ln \left| \frac{y-1}{y} \right| = \ln|x| + C, \quad \ln \left| \frac{y-1}{y} \right| = \ln|x| + \ln C \quad (C > 0), \quad \left| \frac{y-1}{y} \right| = c|x|,$$

$$\frac{y-1}{y} = Cx \quad y-1 = Cxy, \quad y = 1 + Cxy, \quad y - Cxy = 1, \quad y(1 - Cx) = 1,$$

Az általános megoldás $y = \frac{1}{1 - Cx}$ ahol $C \in R$ de $C \neq 0$

Külön kell vizsgálni azt az esetet, amikor a nevező nulla volt az átrendezésénél, vagyis $y(y-1) = 0$, ekkor vagy $y = 0$ vagy $y = 1$. Ha behelyettesítjük az eredeti egyenletbe $y = 0$ és az $y = 1$ értékeket, akkor látjuk, hogy mindkettő megoldása az eredeti egyenletnek, mellyel ki kell egészíteni az általános megoldást! De az $y = 1$ megoldást hozzávehetjük az általános megoldáshoz úgy, hogy $C=0$ értékre adódik. Tehát az általános megoldás

Az általános megoldás $y = \frac{1}{1-Cx}$ ahol $C \in \mathbb{R}$ és $y \equiv 0$ melyet szinguláris megoldásnak nevezünk mert nem adódik az általános megoldásból egyetlen $C \in \mathbb{R}$ helyettesítéssel sem. Tehát az $y \equiv 1$ egy reguláris míg az $y \equiv 0$ szinguláris megoldása a differenciálegyenletnek.

3. Állapítsa meg, hogy milyen típusba (típusokba) tartozik a $2(xy + x - y - 1) = (x^2 - 2x) \cdot y'$ differenciálegyenlet, adja meg valamelyik megoldást

Megoldás:
Szétválasztható változójú egyenletként felfogva

$$2(xy + x - y - 1) = (x^2 - 2x) \cdot \frac{dy}{dx}, \quad \frac{dy}{dx} = \frac{(x^2 - 2x)}{2(xy + x - y - 1)} = \frac{x(x-2)}{2(x-1)(y+1)},$$

$$\frac{dy}{dx} = \frac{x(x-2)}{2(x-1)(y+1)}, \quad \int (y+1) dy = \int \frac{x(x-2)}{2(x-1)} dx, \quad \text{vagy}$$

Vagy inhomogén lineáris egyenletként felfogva:

$$(x^2 - 2x) \cdot y' - 2(xy + x - y - 1) = 0$$

$$(x^2 - 2x) \cdot y' + (-2xy - 2x + 2y + 2) = 0, \quad x(x-2) \cdot y' + 2y(1-x) = 2(x+1)$$

4. Adja az $(x + xy^2) \cdot y' = 3$ egyenlet általános megoldását!

$$(x + xy^2) \cdot \frac{dy}{dx} = 3, \quad \frac{dy}{dx} = \frac{3}{(x + xy^2)}, \quad \frac{dy}{dx} = \frac{3}{x(1 + y^2)} = \frac{3}{x(1 + y^2)}, \quad \int (1 + y^2) dy = \int \frac{3}{x} dx$$

$$y + \frac{y^3}{3} = 3 \ln|x| + C,$$

5. Állapítsa meg, hogy milyen típusba (típusokba) tartozik a $\sqrt{1-y^2} = (1-x^2) y'$ differenciálegyenlet!

Megoldás: Szétválasztható változójú:

$$\sqrt{1-y^2} = (1-x^2) \frac{dy}{dx}, \quad \int \frac{1}{(1-x^2)} dx = \int \frac{dy}{\sqrt{1-y^2}}$$

6. a. Adja meg az $y \cdot y' = \frac{e^x}{1+e^x}$ differenciálegyenlet általános megoldását!
b. Adja meg a $(0,1)$ ponton átmenő megoldásgörbét!

$$\frac{dy}{dx} y = \frac{e^x}{1+e^x} \quad \int y \cdot dy = \int \frac{e^x}{1+e^x} dx, \quad \frac{y^2}{2} = \ln(1+e^x) + C, \quad \frac{1}{2} = \ln(2) + C, \quad C = \frac{1}{2} - \ln 2$$

7. a. Állapítsa meg, hogy milyen típusba (típusokba) tartozik a $y' - xy = x$ differenciálegyenlet és adja meg az általános megoldását!
 b. Adja meg a $(0,1)$ ponton átmenő megoldásgörbét!

Inhomogén lineáris egyenletként kezelve a megoldás: $y' - xy = x$

Inhomogén egyenlethez tartozó homogén rész: $y' - xy = 0$

$$\frac{dy}{dx} = xy \quad \int \frac{dy}{y} = \int x dx, \quad \ln|y| = \frac{x^2}{2} + C, \quad |y| = e^{\frac{x^2}{2} + C}, \quad |y| = e^C \cdot e^{\frac{x^2}{2}}, \text{ nevezzük el } e^C = C \text{ ekkor}$$

$C > 0$, de ha C tetszőleges valós szám, akkor $y = C \cdot e^{\frac{x^2}{2}}$.

Az inhomogén egyenlet egy partikuláris megoldását keressük $y_{inh,part} = C(x) \cdot e^{\frac{x^2}{2}}$ alakban

$$y = C(x) \cdot e^{\frac{x^2}{2}}, \quad y' = C'(x) \cdot e^{\frac{x^2}{2}} + C(x) \cdot e^{\frac{x^2}{2}}(x), \text{ ezt helyettesítve az eredeti egyenletbe}$$

$$C'(x) \cdot e^{\frac{x^2}{2}} + C(x) \cdot e^{\frac{x^2}{2}}(x) - x \cdot C(x) \cdot e^{\frac{x^2}{2}} = x$$

$$C'(x) \cdot e^{\frac{x^2}{2}} = x, \quad C'(x) = x \cdot e^{-\frac{x^2}{2}}, \quad C(x) = -\int (-x) \cdot e^{-\frac{x^2}{2}} dx = -e^{-\frac{x^2}{2}},$$

$$y_{inh,part} = -e^{-\frac{x^2}{2}} \cdot e^{\frac{x^2}{2}} = -1$$

$$\boxed{y_{inh,ált} = C e^{\frac{x^2}{2}} - 1}$$

$$\boxed{1 = C e^0 - 1} \quad \boxed{1 = C - 1}, \quad \boxed{C = 2}$$

Szeperálható egyenletként kezelve a megoldás: $y' - xy = x$

$$y' = x + xy = x(1 + y), \quad \frac{dy}{dx} = x(1 + y), \quad \int \frac{dy}{(1 + y)} = \int x dx, \quad \ln|1 + y| = \frac{x^2}{2} + C, \quad |1 + y| = e^{\frac{x^2}{2} + C} = e^C \cdot e^{\frac{x^2}{2}}$$

$$1 + y = C \cdot e^{\frac{x^2}{2}}, \quad \boxed{y = C \cdot e^{\frac{x^2}{2}} - 1},$$